

MAGYARSAÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.-	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre --- 3.-	Negyedévre --- 3.60
Félévre --- 6.-	Félévre --- 7.-
Egész évre --- 12.-	Egész évre --- 14.-

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számítású, díjazás szerint.
Apró hirdetések ára: egy sor 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

A japán-orosz háboru.

Budapest, február 17.

A tőzsde a legérzékenyebb politikai barometrum: megérzi az idők változását és előre lát olyan eseményeket, amelyek most még a jövődől méhében rejtőznek. Ha a tőzsde mostani magatartását megfigyeljük, szemünkbe ötlenek a következők: az értéktőzsdén általános árhanyatlás, ugyszólván minden nap lemorzsol valamit az értékpapírok, részvények árából; ellenben a gabonátőzsdén szinte rohamos áremelkedés, amely Isten tudná hol fog megállani. Ilyen hatása van a háborúnak, mely az ipari és kereskedelmi tevékenységet megakasztja s az élelmiszereket megdrágítja.

Az ugyszólván még meg sem kezdődött japán-orosz háborúnak nemcsak a következményei, de az arányai is beláthatatlanok. Oroszország ropantul röstelli a port-arthuri vereséget, mely annál fájdalmasabb, mert *rászedés* okozta. A japán haderő torpedó-naszádjai ugyanis azzal a csellel éltek, hogy ugyanolyan jelzést használtak, mint az orosz hajók. Az éj sötétjében sikerült a fogás, a japán torpedók iszonyu rombolást okoztak az orosz hadiflotta legszebb járművein. Iszonyu riadalmat keltett ez Szentpétervárott, ahol rögtön intézkedtek, hogy a harc képtelenné vált három hadihajó helyét kipótolják. Azonnal utasítás ment az európai orosz hajóhadhoz, hogy vonuljon a háboru színhelyére, a Vladivosztk kikötőjében veszteglő hadihajókat pedig szintén rengeteg fáradalom és iszonyu kockázat árán valószínűleg az idő kedvezéséből is kiszabadították a jégtorlaszokból s most már ezek is a japánok ellen vonulnak. Amint tehát látjuk, Oroszország teljes erejét feszíti meg, hogy a küzdelemben alul ne maradjon.

Mert ne áltassuk magunkat: sejtí, látja mindenki, hogy itt kipattant végre annak a feszültségnek a szikrája, amelyet az angol és az orosz világhatalmi versengés ebben a két nemzetben felgyülesztett. Aki kételkednék ebben, nézze meg, hogyan viselkedik a németek császára, aki ugylátszik unja már a hosszas hallgatást, amelyre torokbaja kényszerítette. II. Vilmos császár most tüntetően az oroszok pártját fogja. ám ez a tüntetés nem a japánok, hanem Anglia ellen szól. Anglia azért szövetkezett Japánnal, hogy a maga óriás kereskedelmi érdekeit annál könnyebben védhesse meg Kinában. Mert anyagi érdekekről van szó. Anglia a jövőben is uralkodó szerepet akar vinni Kína behozatalában. Ellenzi a mennyei birodalom feldarabolását, de nem ám azért, mintha Kína egysége nagyon közel állana a szívéhez, hanem azért, hogy más hatalom jelentősebb befolyást ne nyerhessen a pekingi csungli-jámenben. Oroszország az 1900-ik évi boxer-lázadást alkalmul használta fel az egyik kínai tartomány, Mandzsuria megszállására. A boxer-

lázadás alkalmával öt nagyhatalom csapatai szállották meg Kinát, de mikor a rend helyreállott, a hatalmak visszavonták seregeiket, csak éppen az oroszok nem akartak kitakarodni Mandzsuriából, mert nyilván jól érezték magukat ottan. Oroszország megépítette a szibériai vasutat Mandzsurián át egész Pekingig s most már azon volt, hogy a megnyitott vonalat kereskedelmileg és gazdaságilag kihasználja. Ekkor lépett közbe az angol diplomácia.

Mandzsuria határos Koreával, ahol Japánnak óriás érdekei vannak. Anglia felnyitotta a japánok szeméit, kimutatta nekik, hogy milyen veszedelmes szomszéd az orosz, aki ha Mandzsuriában megmelegsik, nem fog nyugodni addig, amíg Koreát is meg nem hódítja. Japán tehát követelte, hogy Oroszország vonja vissza csapatait Mandzsuriából s ismerje el ezt az országot kínai tartománynak. Ebből keletkezett az a konfliktus, mely kiélesedett egészen a fegyveres háborúig.

Kinában a föld összes nagyhatalmai érdekelve vannak. Ezek most feszült érdeklődéssel nézik a mérközést, mely voltaképpen azért folyik, hogy az orosz meg ne vethesse a lábát Kinában. Korea belsejében fogják a szárazföldi döntő ütközeteket megvívni, de ez a területi viszonyok miatt március hónap előtt aligha fog bekövetkezni. Addig inkább csak az ujságokban folyik majd a háboru, napról-napra rémhírekkel zaklatják a közvéleményt, rémhírekkel, amelyek gyorsan születnek és gyorsan meghalnak. Ám ez is bizonyítja az érdeklődésnek azt az óriás fokát, amely a Keleten folyó eseményeket az egész föld kerekességén kíséri.

Mai távirataink, amelyek a legújabb eseményekről számolnak be, a következők:

Készülődések a szárazföldi ütközetre.

Páris, febr. 17.

A Kelet-Ázsiából legutóbb érkező jelentések-ből kitűnik, hogy *legközelebb szárazföldi ütközet lesz.*

A New-York Heraldnak táviratozzák, hogy a Jalu folyó mentén szintén *döntő harc készül.* Utasok beszélik, hogy Charbinba igen nagy csapatok érkeznek.

Szentpétervárról is megerősítik, hogy a japán szárazföldi csapatok *lázás sietséggel készülnek a nagy ütközetre, amely a Jalu folyó vidékén fog végbemenni.*

A Reuter-ügynökség New-Yorkon át jelenti Tokióból tegnapi kelettel: Menekültek azt jelentik, hogy Vladivosztk nincs előkészítve arra, hogy ellen tudna állani a támadásnak. Nincsenek ott sem torpedók, sem aknák. Tíz torpedónaszád be van fagyva. Az oroszok tovább is összpontosítják csapataikat a Jalu folyamtól északra, mert ott várják a japánokkal való főösszeütközést és attól tartanak, hogy megkísérelhetnék a Port-

Arthur és Vladivosztk között lévő összeköttetés megszakítását.

New-Yorkon át az a híresztelés jutott Szejöulból, hogy Jonganfóban a japán hadihajók három orosz hadihajót zártak körül.

Kronstadt, február 17.

Makarov tengernagy Kelet-Ázsiába utazott.

A port-arthuri küzdelem.

Szentpétervár, február 17.

(Az orosz távirati ügynökség jelentése.) Port-Arthuri küzdelem után a japáni hajóhad három hajó elvesztésével vonult vissza délnek, Csemulpo felé. Gensanban mintegy 60.000 ember van összpontosítva, kik Mandzsuriába kell, hogy bevonuljanak. Ide folytonosan érkeznek csapatok. Mozgósításunk pompásan halad. A port-arthuri erősségben kihirdették az ostromállapotot. Ez az erőd alkalmas arra, hogy Oroszország legyőzhetetlen várán szolgáljon. Stessel tábornok, a vár parancsnoka, a lakossághoz megnyugtató hirdetést intézett.

Tokió, febr. 17.

Érkezett jelentés szerint a japán hajóhad e hó 14-én újból megtámadta Port-Arthurt, hír szerint orosz hajók sérültek meg.

Szentpétervár, február 17.

(Az orosz távirati ügynökség jelentése.) Port-Arthurban *nem állott be változás.* A japánok nem szállottak partra Csingvantaunál. Jinkaunál viharos a tenger. A part Takusan és a Jalu folyam torkolata között 20 versztnyire el van árasztva, miért is nehéz a partraszállás. Pavlov ezredes utja arra az eredményre vezetett, hogy a Jalu folyam partján, Takusantól Galuzsig nincsenek japánok. Azt híresztelik, hogy Gensanban nagy tevékenységet fejtenek ki az élelmiszerek beszerzése körül. Kis csapatot küldtek ki és a Jalu folyó partján lovasjárórt indítottak el. A lakosság szemmeláthatólag nyugtalan. A kínaiak, akik lázas tevékenységet folytatnak, a *vasuti munkát beszüntették és megtagadják az élelmiszerek és barom eladását.* Orosz részről a kínaiak eljárását szigoruan szándékoznak ellenőrizni.

Tokio, febr. 17.

Ideérkezett jelentések szerint a japán torpedóflotta Port-Arthur körül 14-én megtámadta az orosz hajórajt. Egy orosz hajó jelentékenyen megrongálódott.

London, febr. 17.

Arról a veszteségről, amely a japán és orosz hajóhadat Port-Arthurnál az emlékezetes éjjeli támadáskor érte, még most is a legellentmondóbbak a jelentések.

A Times tudósítója szerint *11 orosz hajó erősen megrongálódott; viszont Port-Arthurban azt állítják, hogy a japánok 15 hajót veszítettek.*

A Standard tokiói távirata arról számol be, hogy az *Ivoto* nevű japán cirkálóhajó jelentékenyen sérült meg, de más csatahajó és a torpedók sértetlenek maradtak.

A Daily Telegraph közli Nagasakiból vett távirat alapján, hogy a Takasi japán cirkáló Port-Arthur előtt *elszűrtette* az oroszok, a Josino és hat torpedó kénytelen volt visszatérni Japánba javítás céljából.

London, február 17.

Port-Arthurból táviratozzák, hogy a Kiaotsan-vasutvonal mentén, ahol japán csapatok megütköztek az oroszokkal, az oroszok részén — amint hivatalosan is megerősítik — hetven katonára esett el, de az orosz jelentés szerint az orosz csapatok 150 japánt foglyul ejtettek.

A hatalmak magatartása.

Szent-Pétervár, február 17.

A kormányhoz érkezett Anglia és Dánia semlegességi nyilatkozata.

Boroszó, február 17.

A háboru miatt a határon levő városokban tartózkodó tartalékos tisztek parancsot kaptak a bevonulásra.

Halifax, február 17.

Az egész helyőrség a tüzéséggel együtt parancsot kapott, hogy három napig tartó hadgyakorlatra szállja meg az összes kikötő-erődítéseket. Eppen jelenleg nagyfontosságúak ezek a manőverek, mert a kikötők torkolatait a jég és a nagy hó járhatatlanná tette.

Egy magasrangú brit tiszt szerint ezek a hadgyakorlatok nagyon fontosak s arra lehet belőlük következtetni, hogy a brit hadsereg is készül minden eshetőségre, mert az nincs teljesen kizárva, hogy Nagy-Britannia is kénytelen lesz fegyverhez nyulni.

Orosz támadás az indiai oldalon.

London, febr. 17.

A Reuter-ügynökség jelenti Szentpétervárról: Ivanow tábornok, a turkesztáni főkormányzó és az ottani csapatok főparancsnoka, aki egy ideje Szentpétervárott időzik, ma vezérkari főnökével Taskendbe utazott. Katonai körökben az hírlik, hogy Ivanow utasítást nyert arra, hogy intézkedjék és álljon készen az indiai oldal felé való katonai művelet megkezdésére az esetre, ha Anglia ellenséges magatartást tanúsítana Oroszországgal szemben vagy Perzsiában avagy Tibetben az orosz érdekek ellen irányuló kísérletet illetőleg.

Hol van Togó?

London, febr. 17.

Még Tokióban sem tudják, hogy hol tartózkodik Togó admirális és a japán hajóhad főrésze. Nagasakiból táviratozzák, hogy a japán flották az egész Sárga-tengeren patrouilliroznak.

A helyzet Kinában.

Tiencin, február 17.

(Reuter. Juansikkai hivatalosan közölte a helybeli francia tábornokkal, mint a külföldi csapatparancsnokok legidősebbikével, hogy mi a holnapután Toatingfuból küldendő császári kínai csapatok célja; ezek a csapatok nem Sanghain-Kvang, hanem a Kincsau és Kampankese kerületek számára szánják, a Liau folyó határának őrzésére. A tulajdonképpen való Kina területén nem engednek közdelmet folytatni. Szétosztott hadrészeket le fognak fegyverezni. Itt azt hiszik, hogy Pekingből is indulnak csapatok szárazföldi úton a határ felé.

Peking, február 17.

10 000 főnyi kínai sereg Tongcsiből Sanjaugba (Mandzsúria) vonult a rend fenntartására. Hasonló célból 9000 embert Pasting-fuból Senheivangba rendelt a kínai kormány.

London, febr. 17.

Pekingben olyan nagy az izgatottság, hogy a lapoknak megtiltották a különkiadásokat, amelyek a harctéri híreket közölték eddig.

Az osztrák-magyar haditudósító.

Bécs, február 17.

A Fremdenblatt híre szerint az orosz hadi eseményekről való tudósítással bacsányi Csicseric, a 46. gyalogezredhez csapatszolgálatra beosztott vezérkari alezredes szemelték ki. A kiküldetésére vonatkozó tárgyalásokat még nem fejezték be.

Munkáshiány a háboru miatt.

Berlin, február 17.

A japán-orosz háboru következtében Németországban, de különösen Berlinben és környékén már most érezhető a munkáshiány. Nagy az aggodalom, hogy tavasszal, a mezőgazdasági munkák megkezdésekor ez a hiány még nagyobb lesz, mert

az aratásnál eddig is tömegesen jöttek az orosz munkások. Az orosz kormány már most gondoskodott arról, hogy a háboru tartamára a határokat elzárják ama mezőgazdasági munkások előtt, akik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget. A német kormány hasonló intézkedéseket készül tenni. Orosz-Lengyelország határán a határőrök szigorúan fognak őrködni, hogy hadkötelesek ne hagyassák el az ország területét. Ezzel az intézkedéssel a kormány nemcsak a Berlin környékén és a brandenburgi tartományban, hanem az Elba vidékén várható munkáshiányon akar segíteni a tavasszal.

Krónika.

Budapest, február 17.

A politikai helyzet olyan nálunk ma, mint a megállott tó vize. Csupa stagnáció minden oldalon. Gróf Tisza István tegnap este néhány napra Budapestre érkezett, hogy a felhalmozódott kormányzati ügyeket elintézzék s csak a jövő hétfőn utazik ismét Bécsbe, hogy a hadügyi költségvetésnek a delegációban való nyilvános tárgyalásán részt vegyen. Nyíri Sándor, a mindinkább népszerűvé váló honvédelmi miniszter is hazajön néhány napra, a többi miniszterek pedig már mind itthon vannak és végzik reszort ügyeiket.

A magyar politikai körökben sokat beszélnek gróf Tisza Istvánnak a delegáció tegnapi ülésében tett ama nyilatkozatáról, melyben a Balkán államokra való vonatkozással a köztünk és Oroszország közötti megállapodást ismertette meg. Ez a megállapodás két részletti. Először kizárja a Balkánon minden hatalomnak az újabb területszerzést, a másik része pedig az, hogy ott sem Oroszország, sem Ausztria-Magyarország ne engedjen semmiféle tulságos befolyást valamely idegen hatalomnak, így az angol és német birodalomnak sem. Ez a kijelentés mégis némi aggályt keltett. Hiszen, ha a balkáni státus-kvótó fenn akarjuk tartani, akkor most — Oroszország ereje másfelé lévén elvonva — a cselekvés mégis reánk hárul és az ezzel járó felelősség is, különösen akkor, ha Oroszország albániai állmaival és izgatásaival is beleszól a balkáni kérdésbe.

Száguldozás Svédországon át.

— A Magyarság tárcája. —

Irtá: Vértesi Károly.

A svéd gyorsvonat zakatoló mozdonya Stockholm felé röpít. A szalonban kis asztal, tükör, frissen töltött vizesüveg, törült pohár, mosdószerek, villamos csengő, villamos világítás. Mindez rendelkezésre áll a modern berendezésű, átjáró vasuti kocsiiban. Arról is van gondoskodva, hogy az utitársasággal költhesd el az ebédet, vacsorát, melyet tálcán hoznak be a kocsiába. Az ember szabadon sétálhat át a többi kocsi is, nem lévén itt ketrecrendszer. Puha üléseden az otthoni ebédlőben képzeled magadat a divánon szieszáni a vonat ringató altatásakor.

Ha azután csukódní érzed a szemed héját, a támlányból előveszed az egyik vánkost, a meggy-szín selyemburkolatu másikat is, csinálhatsz magadnak olyan kerevetet, hogy a messze elnyúló nagy ország hosszú útján sem érzed meg a fokozottabb fáradságot.

Az utvonalon tavak ragyognak fel, üde zöld színben pompáznak még a földek, vetések. Csupa zöld bársony az ország déli része, ahol még nem urakodók a kőhegyek. Nincs még itt az aratás, de a nap hosszan tartó szelid melege csakugy megéri a kalászt, mint nálunk a rövidebb tüzes nap. Minden beérik. Az elvetett árpát három hónapra aratják, akár mint Egyiptomban. A folytonos világosság és hő nagyban segítik elő az érést.

Folyóktól átszeldelt kert a Svédország déli része, kenyértermő vidéke.

A fenyők országába hol felszaladunk, hol meg abból lejtősen kifutunk. A fenyőfa nehéz, kemény ága téli hönymástól csüng le. A játé-

kos levegő végig hullámszik az ágakon, felemeli, leereszti, megbólintja a sziklás vidék díszét. A barkások rendjébe tartozó ezüstfőhéj héjja, nyárfák száz fajban mindig kísérek az utunkon. Tehát ott vannak a betuláccák akkor is, mikor felvergődünk, akkor is, mikor lecsuszunk. Sok szép tárgyat faragnak ebből a legéjszakibb fás növényből, nevezetesen csomorjából, melyből svéd lilomfa név alatt ismeretes, tetszetős szelencéket csinálnak, melyeket lépten-nyomon árulnak.

Olyan hegység, mint a mi Kárpátunk, egy síncs. De fa rengeteg mennyiségben áll rajtuk: kincsesbánya a föld felületén. Komor, egyenes törzsek, a mesgyén tul terjeszkedő ágak. Szinte kár, mikor a fejszeél kivágja, fejszefok megdönti azokat; dolgozik a fűrészmalom, ács- és esztergályosmesterség.

Az erdőség fáját usztató vállalatok kisebb, de ragadó folyókon, csak úgy vízbe vetve továbbítják. Lomha folyóvíz itt nincs. Egész vagyont sodor magával a víz, hogy azt más helyen még értékesebbé tegye. A folyón keresztül rakott szálfakkal megállítják, az uszó fát kifogják. Amit fel nem dolgoznak, elhordják mélyen be Németországba, kitűnő minősége végett keresett a világgpiacokon. A kedvelt svéd gyufát elviszik talán a világ végére. A könnyen hasítható körisfából gyártott gyufa, fa-iskátulyákba rakva, nagymennyiségben hagyja el az országot. Évente 8—10 millió korona térül meg a 27 gyújtógyár dolgozóitól.

Vad vizek riadnak fel, tombolnak minden irányban, ugranak és sziklát ostromolnak. Párává foszlanak, de ismét összegyűlnek, tovább hönypölyögnek. A patakokból sok víz habzik le, uszóvíz tövizek tükre csillan fel.

Gránit bőven van, széthordják egész Európába, főleg Német- és Oroszországba. Hidak építéséhez

kitűnő anyag. Nálunk a budavári honvéd-szobor virbói svéd grániton áll. Berlinben nagyon használják.

A vasuti kisebb állomások körül nincsenek házak, legfőlegb majorság, de a nagyobb állomásokon élénk az emberáradat, rikító színű nemezti viseletben svéd nők sétálgatnak, csoportosulnak, nem sétálhatnak salumentén, ugylátszik, ez a mulatságuk. Piros arcukon, nefeletts-kék szemükhöz nagyon illik a dusszöke haj, mely gyakran szög színbe megy át. Ismerőst, idegent egyaránt kendőjük lobogtatásával üdvözölnek, kézfőmozgatással köszöntenek. Jól áll nekik ez a barátságos viselkedés.

Néhány kisebb várost láttunk az utvonalon, melyek itt nagyváros számba mennek. A síkságon messze ellátzó egyetemi város Lund, püspöki székhely, termékeny vidéken 15.000 lakossal. Nevezetességeihez járul a 120.000 könyvből álló könyvtára. Kettős tornyu, a XII. század elejéről való székesegyháza, valamikor az egész Skandinávia metropolita temploma volt, itt székelték a régi érsekek. Alvesta állomás jó vendéglőjében csapos kannákban vár a meleg tea, kávé. Egységes árért akármennyit ihatunk. Egyik «Brännvinsbord»-ot harapdál, a másik «Smörgasbord»-ot. Magyarra le sem tudom hamarjában fordítani, de az előbbinek «Brantweinsbrot», az utóbbinak «Schmirkäsbrod» a jelentése.

Már az utvonalon észre lehet venni, hogy az Éjszakra lakó emberek napjában többször esznek, sőt sokat esznek. Ebből le is vonhatjuk legott az egyik következtetést, hogy az élelmi cikkeik nem olyan táplálók, mint a mieink. A másik következtetés, amely az éghajlati viszonyokkal jár, önként áll elő.

(Folyt. köv.)

Ilyen körülmények között az érdeklő a magyar politikai közvéleményt, de ma már a társadalmi közvéleményt is, hogy igaz-e az, hogy a japán-orosz háborúnak lesznek kihatásai a balkáni állapotokra is? Igaz-e a római «Tribuna»-nak ama híre, hogy Magyarország és Ausztria már titkon mozgósít Kelet felé? Igaz-e, hogy a temesvári hadtest már indulásra készenlébe helyeztetett? Erre a kérdésre a különféle és egymásnak ellentmondó jelentéseket vesszük természetesen Bécsből. Így a Wiener Abendpost jelenti: A hétfői és keddi tőzsdén a monarchia katonai készülődéseiről szóló híresztelések terjedtek. Mértékadó helyről annak kijelentése nyertünk felhatalmazást, hogy az ily jelentések még teljesen légből kapottak.

Másik bécsi tudósítónk a következőket jelenti:

A mai tőzsdén a kormánybiztos ismét hangsúlyozta, hogy teljesen alaptalanok a Balkánon kitört zavargásokról és a mozgósításokról szóló híresztelések: ez a nyilatkozat azonban állítólag nem volt teljesen határozott, úgy, hogy a járadékpiac megrendült s budapesti kontremine-vásárlásokra a fontosabb részvények egészen 45 koronával hanyatlottak.

E hivatalos közlemények megnyugtatón óhajtják a közvéleményt, amelyet a keletázsiai háború kitörése óta a Balkán-események aggodalommal töltöttek el.

A Reichswehr, amely összeköttetést tart fenn a vezérkarral, a balkáni helyzetről írva, hangsúlyozza, hogy a Balkán békéjét a mürzstegi megállapodások a keletázsiai háború folytán nem biztosíthatják többé. A reformok után való kívánságnak nincs többé semmi értelme, amikor Törökországban és Bulgáriában már töltögtetik a puskákat és a legközelebbi hónapokban legalább Ausztriának és Oroszországnak együttes katonai akciójáról szó sem lehet. mert Oroszországnak szüksége van összes katonáira és kopekjeire a keletázsiai harctéren. Ausztriának Oroszországtól korlátlan meghatalmazást kellene kapnia, amely lehetőségét nyújtja egy katonai beavatkozásnak a Balkánon mind a két állam érdekében. Pontosan el lehetne határozni a befolyás köreit és természetesen semmi sem történhetné, ami Oroszország intencióival ellenkező. Ha Macedóniában ég, nem várhatunk, míg Kuropatkin tábornok és Alexejev tengernagy legyőzik a japánokat, hanem töltött puskával kell őrt állanunk Európa békéje felett.

Ezekből a jelentésekből nem sok megnyugtatót olvashatunk ki az érdekkörünkbe eső dél-európai békére vonatkozólag. Egyet robban a macedóniai dinamit-akna s akkor a mi katonáink is belerohannak a tűzbe.

A magyar politikai pártkörökből semmiféle hír sem jut a nyilvánosságra. A szabadelvű pártkörben tegnap este ott voltak Hieronymi Károly kereskedelmi, Tallián Béla földművelésügyi és Berzevicsy Albert kultuszminiszter, akik a többi jelenlevőkkel beszélgettek a japán-orosz háború eshetőségeiről.

Budapest, február 17.

Uj magyar katonai iskolák. Bécsből jelenik egy a kormányhoz közel álló újságnak: A kassai katonai alreáliskolát Strassba helyezik át. Helyébe hadapródiskola kerül. A kismartoni katonai alreáliskolát főreáliskolává fejlesztik, Marosvásárhelyen pedig — a székelység régi óhajtása szerint — katonai alreáliskolát létesítenek. *A magyarországi katonai intézetek tehát egy hadapród- és egy főreáliskolával szaporodnak.*

A miniszterelnök Budapesten. Gróf Tisza István miniszterelnök tegnap este Bécsből Budapestre utazott, ahonnan csak jövő hétfőn, a hadügyi költségvetésnek a magyar delegáció plenáriumban való tárgyalására érkezik vissza Bécsbe. Nyíri Sándor honvédelmi miniszter ma még Bécsben marad, hogy jelen legyen a steinfeldi lövőkisérleteknél.

Időközi választások. A bodajki választókerületben a választás e hónap 18-án, tehát holnap lesz. A függetlenségi jelölt. Szeless Odön dr. támogatására Kossuth Ferenc Kelemen Béla dr. képviselőt és Pally Sándort, a függetlenségi és 48-as párt titkárát küldte le a kerületbe. A szabadelvű párt je-

lölte gróf Zichy Viktor, a néppárté Perczel Béla. Mindenesetre erős küzdelem várható. — A kölesdi kerület egyik jelöltje Szeless Adorján kijelenti, hogy még a szavazás kezdete előtt visszalépett s így reá nézve a szavazás el sem rendeltetett.

A M. Á. V. adminisztrációja. A «Pol. Ert.» jelenti: A magyar királyi államvasutak reformjára vonatkozó hírünkkel kapcsolatban a legilletékesebb helyről azt az értesítést kaptuk, hogy a szóban levő decentralizáló reform dolgában a minisztertanács még nem döntött s így az egész jelzett reform ez idő szerint még aktualitással nem bír.

A földművelésügyi miniszteriumból.

— Előleptett föltisztviselők. —

Budapest, február 17.

A király, mint a hivatalos lap jelenti, a földművelésügyi miniszteriumnak öt föltisztviselőjét előleptette. Báró Malcomes Jeromos és Ottlik Iván miniszteri tanácsosi címmel felruházott osztálytanácsosokat kinevezte miniszteri tanácsosokká, Tervey Imre és dr. Bartóky József osztálytanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet és jelleget, Darányi Béla miniszteri tanácsosi címmel felruházott gazdasági igazgatónak pedig a miniszteri tanácsosi jelleget adományozta. Az elsoroltak valamennyien a földművelésügyi kormányzat kiváló szakerei. Báró Malcomes Jeromos a földművelésügyi miniszter berlini mezőgazdasági szaktudósítója, aki ebben a minőségében az országnak sok becses gazdasági összeköttetést szerzett, Németország gazdasági életéről közölt szaktudósításából és jelentéseiből pedig az érdekelt gazdák és a nagy közönség is a leghasznosabb okulásokat meríti. Báró Malcomes Jeromos a magyar gazdasági társadalmi mozgalmaknak kitűnő ismerője, mindig szorgalmasan részt vett bennök. Elegáns diplomata-alakja a legismertebbek közé tartozik a Köztelken. — Ottlik Iván miniszteri tanácsos európai képzettségű, államférfi kaliberű ember.

A magyar gazdasági politika legnehezebb problémáival ő birkózik. Ő kötötte meg a Széll-féle kiegyezési tervezetbe foglalt *állategészségügyi egyezményt* Ausztriával, mely a magyar gazdák követeléseit teljesen kielégítette. Kereskedelmi szerződések kötésénél nélkülözhetetlen és pótolhatatlan szakérő. A Németországgal küszöbön álló kereskedelmi alkudozásoknál is ő lesz a magyar gazdasági érdekek képviselője s ennél dicsőségesebb, de nehezebb feladatot is magyar gazdaságpolitikus számára ez idő szerint hiába kereshetünk. — Bartóky József miniszteri tanácsos a földművelésügyi miniszterium kodifikátora. Az utóbbi idők fontos szociálpolitikai törvényeinek nagyrészt ő volt a szerzője, az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédpénztár szervezetét ő koncepciólta s mint a miniszterium munkásügyi osztályának vezetője, az ország agrárszociális viszonyainak is alapos ismerője. A *telepítésről* szóló törvényjavaslatot, mely a magyar parasztpolitikában korszakos fordulót teremthetett volna, amelyet azonban a politikai események torlódása most már hosszú időre lesoodott a napirendről, szintén ő fogalmazta. Erdemes szolgálatait s a közönséggel, sajtóval szemben tanúsított szeretetreméltó, előzékeny modoráért közbebecsülésben és népszerűségben álló férfi. Munkásságát, amelyet Darányi nagyrabecsült, a földművelésügyi tárca mostani vezetője is teljes érdeme szerint méltányolja. Tervey Imre és Darányi Béla miniszteri tanácsosokról is a legteljesebb elismerés és méltánylás hangján szólnak azok, akik működésüknek közel ismerői.

A delegációk.

Budapest, február 17.

A delegáció tegnap teljes ülésében Hegedüs Sándor a konzuli akadémiákban a magyar nyelv intenzívebb érvényesülése érdekében szólalt fel. Az eddigi intézkedésekben haladást lát, de ez még mindig nem elégíti ki.

Rakovszky István, Okolicsányi László és Wlassics Gyula a vétő-jogról tettek különböző nyilatkozatokat. Tisza István miniszterelnök a külügyminisztert védelmezte Apponyival szemben, aki a hármasszövetség megkötése körül előfordult mulasztásokat tüntette fel.

Az általános vita alatt aztán a külügyi költségvetés tételét vitatták sorra s végül úgy a költségvetést, mint a pénzügyi albizottság jelentéseit tudomásul vették.

Tegnap tartott ülést az osztrák delegáció is, melyben a hadügyi költségvetést tárgyalták.

Fejetlen ember.

Kis vékony emberke, sovány kicsi fején óriási cilinderrrel, sétált tegnap délután az Andrássy-uton. Peckesen lépdelt, botjával az aszfaltot kopogtatta és teletüdővel szitta be az illatos levegőt. Szemei gyönyörűséggel pislogtak a dámák felé és irigykedve tekintettek az oldalukon lejtő Don Juanokra.

Egy cukros arcú kis baba (amolyan 18 éves) jobbról, balról egy fiatalemberrel körülvéve, jött most vele szemközt. Egyenesen neki tartottak. Azt várták, hogy kitérjen utókból, a kis fejű, nagy cilindres ember... De bizony nem tért ki. Megállott egy helyben mereven és kihuzta magát úgy, ahogy csak tudta. Úgy nézett ki, mint egy földbe szurt madár-íjesztő. Két-három pillanatig lehetett ebben az állapotban, akkor valaki megfogta a vállát és egy nagyot lödített rajta. A kis ember lebukdácsolt a kövezetre... Ilyen állapotban aztán, egész önérzete sértett büszkesége fellázadt, arcába és a markába szorult. Az első vörösre festette, a másodikat ökölbe szorította. Mint egy anyatigris ugrott fel és rohant a megtámadójára. Csakhamar el is érte, a kabátjába kapaszkodott, hátba vágta és éktelenül rikácsolta:

— Ezért elégtételt adsz, nyomorult!

A hátbavágott (magas, erőteljes fiatalember) megfordult:

— Mi tetszik?

— Elégtétel... Mondta lihegve a kis ember.

— Elégtétel... Tessék!

Egy nagy puffanás hallatszott s a kis ember feje ellűnt.

Az inzultált fiatalember ugyanis úgy adott elégtételt, hogy egy hatalmasat ütött a kis ember cilianderének a tetejére, amely ütéstől a ciliander leszaladt annak egész a nyakáig, eltüntetve az egész fejét.

— Segítséget megfúlok — hallatszott egy méla akkord a ciliander alul.

A cukros kis baba kacagott, a sétáló közönség gyülekezett és mindenki nevetett...

— Segítséget... segítség — hallatszott egyre a ciliander alul.

A hang mindegyre tompább és tompább lett.

Valaki odament hozzá, hogy kiségitse fejét a kalapból, vagyis — megfejelje a fejetlen embert. De az nem ment olyan könnyen. Lefelé ugyanis csak ment a ciliander, de visszafelé az orr (amely legnagyobb volt a kis fején) nem engedte.

A hang odabenn a kalap alatt pedig egyre kétségbeesettebb lett. Már csak holmi susogó jajgatásféle hallatszott...

— A mentőkért kell telefonozni — hallatszott a tömegből.

Most már megijedt az az ur is, aki mindennek az okozója volt.

— Kérek hamar egy éles kést, majd levágom a ciliandert.

Hozzá is kezdett a munkához, ami elég soká tartott. Végre mégis szétvágódott a ciliander és előtűnt a fej, amelynek előbbi vörös színe kékre-zöldre változott.

— Egy kis vizet — szepegte.

A közeli boltból vizet hoztak, amittől egészen jobban lett a kis ember. Kettőt-hármat iríszkölt, aztán erőlyesen felkiáltott:

— Fizesse meg a cilianderemet!

— Mennyit fizessek?

— Husz koronát. Ez drága ciliander volt és egészen új.

— Tessék a husz korona.

— Köszönöm.

A néptömeg szétoszlott, a cukros arcú baba még mindig kacagott, a kis ember pedig bement egy

mellékutca X kalaposhoz és ott mosolygó arccal nyult a zsebébe és húzta ki a husz koronát:

— Tessék a pénz. Kérek egy másik cilindert és kérem a provizórt.

A provizó 6 korona volt, amit mindjárt visszakapott, azután egy fél óra múlva már a Váci-utcában sétált peckesen és kopogtatta botjával az aszfaltot.

NAPIHIREK.

Járdánházi Csomós Mihály.

Budapest, február 17.

Ez a név úgy hangzik, mint egy szép regény hősé. Pedig Budapest egyik legveszedelmesebb szélhámosát rejti maga alatt. Azért kerül most a szomorubb napi aktualitások közé, mert tegnap a budapesti vizsgálóbírószék elé állítottak egy meglehetősen vasuti tisztviselőt s ennek tömeges váltóhamisításában az értelmi szerzőség oroszlanrésze Járdánházi Csomós Miklósé volt.

A bűnbe süllyedt fiatal vasutast Witt Emilnek hívják s hivatalnok volt a Máv. budapesti igazgatóságának, honnan csak nemrég helyezték le, épp könnyelmű életmódja miatt, az aradi üzletvezetőséghez. Azokat a bűnököt, melyek miatt most börtönbe került, még budapesti tartózkodása alatt követte el, de bennük felbujtó és tettes társ Járdánházi Csomós Miklós volt.

Witt Emil igen jó családból való, alig 30 éves fiatal ember. Atyja Witt Frigyes, herceg Pálffy Miklós bátorkezű uradalmának főhercege, egy ötvenhat év óta becsülettel szolgáló agrarista, egész Esztergommegyének köztisztviselője. Witt Emil előbb aktív hadnagy volt a Mollinár-ezrednek, beleszeretett egy ur, de szegény lányba, hogy elvehesse, kilépett a hadseregből, a vasúthoz került s ebben az állásában a legboldogabb házasságot élte feleségével. Három gyermek atyja lett. A kis család egyszerűen, de tisztességgel élt a fővárosban, egész addig, míg Wittet balsorsa össze nem hozta egy kétes egzisztenciával, Csomós Miklóssal. Ez az ember a könnyelműsége hajló Wittet hamar elcsábította, pazarlásba vitte, majd egy nő révén, aki Csomósnak sógornője volt s most a Magyar Színház statisztánője, teljesen uralma alá hajtotta.

Csomós fűt-fát összevett Wittel hitelben, vagy részletre s az árukat megérkezésükkor nyomban maga vitte el eladni, vagy zálogba csapni. Nem volt olyan fővárosi részletes kereskedő, ékszerész, szabó, vagy könyvkereskedő, ahol vagy Witt, vagy Csomós nevére (aki «előkelő összeköttetései» használt fül mindenütt csalogatónak) árukat ne vettek volna. A hitelezők aztán soha egy garast sem láttak áruikért.

Witt Emil barátjával közel tízezer korona erejéig hamisított váltókat az apja és plebános nagybátyja nevére. Ezt a rengeteg pénzt pedig alig egy év alatt verték el Csomóssal és szeretőjével, aki persze mit sem tudott a hamisításokról. Baja azonban aligha lesz Wittnek, mert a ledér élet s az örökös lumpolások annyira tönkre tették idegrendszerét, hogy teljesen beszámíthatatlan, egész télen át is a fővárosi klinikán kezelték a tanárok «nagyfokú idegbaj» ellen, de sikertelenül.

Büntetését, Járdánházi alias Csomós Miklóst keresi a rendőrség, de még nem tudta megfogni. Pedig nagyon ajánlatos a megcsípése, mert ez az alak egyike Budapest legveszedelmesebb csalóinak. Ezek óta rendes foglalkozás nélkül, de mindig pazarul él a fővárosban, a Witt-féle áldozatok kiszípolozásából, kereskedők és iparosok becsapásából.

Egyik érdekesebb «stikli»-je volt Csomós Miklósnak, amit Elek István budapesti kádármesterrel elkövetett. A kádárnak katonasor előtt állott a fia.

Csomós magára vállalta, hogy majd hoz egy törzsvorost, aki neki jó barátja s aki majd «segít a bajon.» Pár nap múlva meg is jelent Elek házában egy gondosan öltözött ősz úrral, a «törzsvorossal.» Az ősz ur berendelte a gyereket, szabályszerűen megvizsgálta, az apának kijelentvén, hogy fia egy modern Herkules és biztosan behúzzák. De minden bajnak van orvossága. Elek megsejtette az «orvosságot», rögtön kifizetett 70 forintot a törzsvorosnak, aki Csomóssal együtt hamarosan eltűnt. Elek soha se látta többé őket, de nem látta azóta drága aranyláncát sem, mely a szekrényen hevert a «vizitáció»-kor, de amely a törzsvoros urrai egyetemben örökre eltűnt. Ellenben Elek fiának, a «modern Herkules»-nek káromkodva be kellett rukkolnia bakának.

— (Időjárás.) A tegnapi orosz minimum a finn-öbölce vonult és északnyugat felől ui depresszió vonult Németországra, a maximum pedig délen maradt. Európában az idő változókéony, különösen Német- és Franciaországban viharok és helyenkint esők voltak. A hőmérséklet alig változott.

Hazánkban az idő változóan felhős és szórványosan előfordult lecsapásoktól eltekintve száraz volt, az éjjeli lehűlés főleg az északi tájakon fokozódott, ahol —10 C. fokra is szállt a hőmérséklet.

Jóslat:

Enyhe és szeles idő várható, nyugatról meginduló csapadékkal.

Hőmérséklet: + 4-4 C. fok.

— (A király), mint Bécsből jelentik, gyengélkedése óta tegnap kocszított ki először, azután hosszabb ideig sétált a schönbrunni parkban. Két órákor visszatért a Hofburgba, ahol fogadta Maria Valéria főhercegnőt. A királynál tegnap ebéd volt, amelyen több tábornokon és törzstiszten kívül jelen volt a német katonai attasé, az orosz katonai attasé segédje és Szerbu román kapitány.

— (Ebéd a királynál) Bécsből jelentik: A királynál tegnap ebéd volt, amelyen több tábornokon és törzstiszten kívül jelen volt a német katonai attasé, az orosz katonai attasé segédje és Szerbu román kapitány. A király legutóbbi betegsége óta tegnap kocszított ki először.

— (A hercegprimás állapota.) Vasary Kolos bíboros hercegprimás állapotában, mint örömmel értesülünk, állandóan tart a javulás. A hercegprimás tegnap is, ma is, rövid időre elhagyta az ágyat és sétálgatott szobájában. Tekintettel állapotának e rohamos javulására, a mai nappal az udvarnagyi hivatal az eddigi távirati jelentéseket beszüntette. A primási palotában állandóan sokan fordulnak meg s tudakozódnak a hercegprimás állapota felől.

— (Beteg apródok.) Berlinből jelentik: A tegnapi farsangi bálon, melyet a királyi palotában tartottak meg, egyetlen apród sem jelent meg, mert vala mennyien sarlach-betegek.

— (Hamvazás a Szent-István kápolnában.) Hamvazó szerda alkalmából József Agost főherceg családja is hamvazott. Délelőtt 9 órákor mise volt, melyet Kántor Károly udvari apát-plebánus mondott. A főhercegi udvar részéről átjött a templomba Augusta főhercegnő legidősebb fiával, József Ferenc főherceggel Zichy Erzsébet grófnő udvarhölgy kíséretében s az első padban foglaltak helyet. Mise után részesedtek a hamvazásban, mire átsétáltak lakosztályukba. József Agost főherceg nem vett részt ezuttal a hamvazáson. Már kora reggel kihajtatott a honvédszár laktanyába.

— (Kodolányi Antal ünneplése.) A magyar gazdasági irodalom veterán előharcosát, Kodolányi Antal királyi tanácsost legutóbbi születése napja alkalmából közeli és távolról szeretelők, ragaszkodásuk és tiszteletük jeleivel keresték föl ismerősei és tisztelői. Az üdvözlők között volt Tathán Béla földművelésügyi miniszter is, aki üdvözlő levelet intézett az ősz gazdasági íróhoz.

— (Merénylethirek.) Ismét merénylethirek vannak a levegőben. Tegnapelőtt nagy határozottsággal híresztelték Bécsben, hogy Miklós cár ellen merényletet követtek el és a cár megsebesült, tegnap pedig — mint Rómából táviratozza tudósítónk — Rómában híre járt, hogy Nikita montenegrói fejedelem ellen összeesküvők merényletet terveztek. A bécsi kósza hírt még tegnap megcáfolták. Római tudósítónk táviratozza, hogy Capilano Fraessa táviratot kapott Cetinjéből, amely a leghatározottabban meghazudtolja a Nikita fejedelemről terjesztett híreket.

— (A Jókai-gőzös.) Rómából táviratozza tudósítónk, hogy a Jókai-gőzöst hasztalan várják Civitavecchiába, mind ez ideig nem érkezett oda. Civitavecchiában aggódnak a Jókai-hajó sorsa miatt, mert éppen akkor, amikor meg kellett jönnie, nagy orkán dult.

— (Ujabb nagyobb kivándorlás Fiumén át.) Fiumei tudósítónk jelenti tegnapi kelettel: A Cunard társaság «Aurania» gőzösének, amely ma érkezik meg Amerikából kikötőnkbe, olyan nagy számú kivándorló utasa lesz, amennyi eddig még nem indult egy csapatban kikötőnkbe. Eddig összesen már mintegy 400 kivándorló sereglett itt össze az ország minden részéből. Ez a szám még 350 utassal fog szaporodni. Az itteni kivándorlási irodához sűrűn érkeznek a bejelentések újabb és újabb kivándorlócsapat ideérkezéséről. A bejelentések szerint azonban már eddig is annyi az Amerikába készülő utasok száma, hogy mindannyiuk számára nem is jut hely az «Aurania»-n. Ezért intézkedni kellett, hogy a kivándorló idetérését egyelőre szüntessék be. Az «Aurania» ugyanis 1050 utast fogadhat csak be és a hajón 300 olasz kivándorló számára már lefoglalták a helyet s így Fiumében csak 750 kivándorló szállhat hajóra. Az amerikai bevándorlási törvény rendelkezéseinek megfelelően minden kivándorlót az elutazás előtt be kell oltani.

— (Püspöki konferencia.) A Vaterland jelenti Bécsből, hogy február 23-án kezdődik Gruscha bíboros elnöklésével az idei püspöki tavaszi konferencia.

— (Hanna szenátor meghalt.) New-Yorkból táviratozzák, hogy Hanna amerikai szenátor, akinek nevét a legközelebbi elnökválasztással kapcsolatban sokat emlegették, influenzás tüdőgyulladás következtében meghalt. Az elhunyt rendkívül népszerű volt Amerikában s az amerikai magyarok is nagyon szerették, mert lelkes pártfogójuk volt egész életében. Hanna nagy tisztelője volt Kossuth Lajosnak s résztvett a klevelandi Kossuth-szobor leleplezésén, ahol lelkes beszédet mondott. Amikor Roosevelt elnök sok ellenséget szerzett magának saját pártjában is azzal, hogy energikusan lépett fel a trösztök ellen és a trösztök megrendszabályozását tűzte ki céljául, az elégedetlenkedők Hanna szenátor körül csoportosultak. Hívei arra törekedtek, hogy a párt elnökjelölő konventje Hannát jelölje Roosevelt ellenében.

— (Németellenes tüntetés.) Prágából jelentik: Háromszáz fiatal ember egy temetésről visszatérve a városba, az Erzsébet-téren és a Grabenen vonult végig és lármásan tüntetett a német kaszinó előtt. A rendőrség szétverte a zavargókat.

— (Elkötött újság.) A temesvári kir. ügyészség indítványára a temesvári kir. törvényszék vizsgáló bírája lefoglaltatta a «Volkswille» című Temesvárott megjelenő német lap február hó 12-iki kelettel kiadott összes példányait, melyek a magyar állam ellen írgatást tartalmaznak. A véres száju cikk különösen gróf Tisza István miniszterelnököt támadja azon rendeletereért, amellyel Torontál, Temes és Arad vármegyékben betiltotta a népgyűléseket. A cikk befejező sorai: «Mindennél többet országunk megvan a gyűlekezési joga, csak a szabadságáról oly híres Ma-

A legjobb, legmegbízhatóbb gazdasági és kerti veteménymagvak beszerzésére ajánljuk
GOMBÁS JENŐ (ezelőtt NÖTHLING VILMOS) magkereskedését
 BUDAPESTEN, Kálvin-tér. * Árjegyzék ingyen és bérmentve.

gyarország az, amely e tekintetben egy fokozott áll a barbár Oroszországgal. Van tehát okunk, hogy joggal kiálthassuk: Eljen a magyar szabadság! Ne éljen hanem veszsen, pusztuljon a pokolba az ilyen szabadsággal. Európát kell csinálni a magyar Ázsiából, ha ég és föld belepusztul is!» Egy másik cikk «Modern Nerók» cím alatt gyalázza gróf Tisza István miniszterelnököt és a papságot. A rendőrség már tegnap délután elkobozta a lap példányait. Intézkedés történt az iránt is, hogy a lap postai szétküldése megakadályoztassék. Horáczk Gyula szerkesztő ellen izgatás és óvadék nélküli politizálás miatt megindították a büntető eljárást.

— (Merry del Val ellen.) Berlinből táviratozzák, hogy a pápa környezetében levő prelátusok nagyon elégedetlenek Merry del Val államtitkárral és arra törekednek, hogy Merry del Valt eltávolítsák a helyébe Ferratit nevezzék ki a pápa.

— (200 000 korona alapítvány.) Prágából táviratozza tudósítónk, hogy Hagarka Alajos, a Banka Szlavia volt tisztviselője, akit 10-én temettek el nagy részvétellel, egész vagyonát, több mint 200.000 koronát Prága városának hagyományozta azzal a kikötéssel, hogy annak kamataiból cseh-szláv tanulónak adjanak ösztöndíjakat.

— (Betiltott szociálista gyűlés.) Nagybecskerekéről írja tudósítónk: Nagybecskereken eddig a szociálisták nem igen adták életelt magukról. A szociálista párt budapesti központja azonban igyekezett híveket toborozni Nagybecskereken s egy kis töredéket sikerült is félrevezetni hangzatos szövegekkel, úgy hogy a héten beállított tíz szerb a nagybecskereki rendőrkapitányhoz, hogy vasárnap népgyűlést akarnak tartani a vásártéren, ahol egy fővárosi szociálista agitátor fog szónokolni. Be is mutatták a népgyűlés napirendjét, amely a következő pontokból állott. 1. A nép gazdasági és politikai helyzete. 2. Hogyan javítsunk helyzetünkön. A rendőrkapitány a belügyminiszter rendelkezése támaszkodva, nem engedte meg a népgyűlést, de azért mégis összegyűlt tegnap délután a nagybecskereki vásártéren egy csomó ember. A gyülekezés hírére Reitter Oszkár rendőrkapitány kiment rendőreivel a vásártérre, de erőveselb föllépésre nem volt szükség, mert miután a rendőrkapitány felvilágosította a népet, hogy őket tulajdonképpen félrevezetik s a szociálista agitátorok ki akarják zsákmányolni, az összegyűltek a legnagyobb rendben szétszörltek. A «szociálista» gyűlés tehát ilyenképpen alapos fiaszkóval végződött.

— (Hamis cigaretták.) Jó fogást csinált tegnap a rendőrség. Felfedezett egy nagyszabású cigarettagyárat, amely mintegy hat hónap óta működik Budapesten s ez idő alatt több millió cigarettát hozott forgalomba. Csaknem kizárólag princesas-cigarettát gyártottak s százát hatvan krajcárért adták el a kávéházaknak, főpincéreknek. Ezek kapva-kaptak az olcsó holmin mert a hamisított princesásokat alig lehet megkülönböztetni a jóval drágább valódtól, külsejük éppen olyan, mint az igaziaké, még a víznyomás is pontosan rajtuk van. A cigarettagyárat Rezső Lajos és Risz István detektívek leplezték le. Két darabot elvittek a dohánygyárba, ahol kémiai vizsgálattal megállapították, hogy hamisak, az izük rosszabb, mint a valódi princesásoké. A detektívek aztán kikutatták, hogy a kávéházakban egy Müller József nevű embertől veszik a hamis szivarkákat s hogy Müller Kőbányán, a Központi Szállóban lakik. Meglepték a lakásán, ahol egy nagy gépet találtak. Ezzel naponként több ezer cigarettát gyártott. Azonkívül több százezer üres hüvelyt is találtak ott. Műllert bekísérték a X. kerületi kapitányságra, ahol kiderült, hogy igazi neve Krausz József. Csalásért büntetve volt s kitiltották a fővárosból. A rendőrség tiltott visszatéréseért huszonöt napi fogházbüntetésre ítélte, amelyet a tolonclházban ül le, aztán átadják a pénzügyi hatóságnak, ahol külön is elverik a port a princesas-gyáron.

— (Széjjelmarcangolt csecsemő-holttest.) Tegnap reggel Rákospalotán, a Zrínyi-utca 6. számú ház mögött egy meztelen fűcsecsemő holttestét találták. A szerencsétlen apróságot a kóbor kutyák már valószínűleg széjjel marcangolták. A fűvön vérvonások látszanak, amelyekből azt következtetik, hogy a gyermek ott a ház mögötti mezőn született meg. Hogy élve, vagy halva született-e, azt a vizsgálat fogja megállapítani. A rendőrség nyomozza a lelketlen anyát.

— (Rablóvilág Ó-Kanizsán.) Ó-Kanizsa környékét veszedelmes banda tartja rettegésben s mostanában alig van nap, hogy valami gyilkos eset, amelynek elkövetői a legravaszabb fuffanggal tudják kikerülni a törvény kezét, fölszínre nem kerülne. Szombaton éjjel Sarnyai András Lukács harmincéves gazda holttestét földöztek föl az egyik országúton s bezárolták Ó-Kanizsára. A vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosok Sarnyai Andrást kocsijának bakjáról baltával verték le s még holtan is bántalmazták. A gyilkosság után a tettesek kirabolták a kocsit és a meggyilkolt zsebeit kiürítették. A másik eset áldozata Simonov Zsiga szerb gazda, akit szintén egyik országúton raboltak ki, mikor beelé tartott Ó-Kanizsára. Utközben megrohanták, agyba-főbe verték s még akkor is, mikor átadta százhetven korona készpénzt, össze-vissza szurkálták. Simonovot, akit családja egész éjjel keresett, csak hajnalban találták meg eszméletlen állapotban. Elnben maradásához nincs remény. A csendőrség és rendőrség éjjel-nappal nyomozza a gyilkos haramiákat. Eddig tíz gyanus egyént tartóztattak le.

— (Öngyilkos csapos.) Mayer Márton 20 éves csaposlegény az éjszaka az Izabella-utca 68. számú ház pincéjében föbelötte magát. Nyomban meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— (Elfogott tolvajok.) A rendőrség letartóztatta Goldmann Lajos miskolci születésű 29 éves volt joghallgatót, aki most munkátalanul kóborol a fővárosban. Alnéven lakást bérelt és mindenütt meglapta a lakásadóit. Legutóbb a Csányi-utca 4. szám alatt lakott és ott egy lakótársa óráját, meg láncát lopta el. Azonban tetten érték és átadták a rendőrségnek. — Elfogták Niedeländer Berta 21 éves lacér cselédlányt, aki beosont Klein Fülöp vendéglős Rombach-utca 6. számú lakásába, ahonnan több száz koronát érő holmit lopott el. A pénzen megosztott Klingner Abraham 25 éves rovt multu csavargóval, akit szintén letartóztattak. — Osmert zsebtolvajt fogott el a rendőrség tegnap Maly Rezső 20 éves mázolósegéd személyében. Maly a nyugati pályaudvarról elinduló villámoson ellopta Nedved Rezső hentes óráját és láncát. A hentes azonban elcsipte a tolvajt, aki nagy rémulében visszacsémpészte a hentes zsebébe az órát. Ez azonban nem használt és a rendőrség letartóztatta a régóta keresett tolvajt. — Letartóztatta a rendőrség Forgách Antal kocsist, aki tegnap a Podmaniczky-utcában halálra gázolta Bojza Mihály kocsist.

— (Gazdák), ha nagy terméshez akarnak jutni Mauthner-léle magvakat vessenek. Idei főárjegyzékét. Mely 226 oldalra terjed, Mauthner Odön cs. és kir. udvari magkereskedése Bpsten, Rottenbiller-u. 33. mindenkinek kívánatra ingyen készséggel megküldi. II.

x Az ipar csodája mindig az volt, ha az ipartermek oly olcsó árban kerül forgalomba, hogyha az feltűnést kelt. Egy ilyen csodát teremtett meg mostan az Országos Posttársaság Aruház azzal, hogy 5 forintért szétküldi az ország bármely részébe a legnagyobb férfiföltönyre elegendő finom posztót vagy karnagyn-szővetet, fekete, sötétkék, barna, szürke és drapp színekben. Ezt a szinte hihetetlen olcsó árt úgy tudta megteremteni, hogy egy posztógyárosnak pénzre volt szüksége s minden készletét adta el neki oly olcsón, hogy a vételár alig fedezte az előállítás költségeit, amit bizonyít, hogy egy rövid idő alatt pár száz utánrendelést és körülbelül száz elismerő levelet kapott az ország minden részéből, ajánlatos tehát a nagyközönségnek, hogy minél sürgősebben rendeljen meg ezen finom posztóból néhány öltönyre való, mert a készlet előreláthatólag nem tart sokáig. Megrendeléseket utánvét mellett eszközöl az Országos Postakivitel aruház (Budapest, VII/VI. ker. Rottenbiller-utca 4-b szám). Két férfiruhára való rendelésnél a postaköltséget a cég fizeti. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küldhet.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Kury Klára a Király-Színházban. A Kury-féle kulissza-háborúnak ismét meg van az újabb pikantériája: az a hír ugyanis, hogy Beöthy László igazgató ajánlatot tett Kury Klárának, hogy lépjen fel a Király-Színházban — Fedák Sárival együtt egy francia operettben. Ez a darab Fiers és Cailla, vet («Az erény útjai» szerzői) «Le Sire de Vergy» című operettje. Zenéjét az utóbbi időben méltán nagy hírre kapott Claude Terrasse írta, akinek Budapesten is bemutatták «Herukles munkái» című pom-

pás operettjét. A «Sire de Vergy» szövegkönyvét most olvassa Kury Klára és azután megadja választ a Király-Színháznak, vajjon fellép-e az operett egyik női főszerepében. Arról is van szó, hogy a Kury Klárának és Fedák Sárinak szánt szerepeken kívül — egy harmadik nagyobb és löképp énekszerepben — egy igen kiváló magyar énekesnő fog fellépni, aki néhány esztendővel ezelőtt, mikor férjhez ment, visszavonult a színpadtól.

* A Katholikus Ifjak-Köre böjti felolvasásai. A Katholikus Ifjak-Köre a böjti időszak alatt minden szerdán este fél 9 órakor felolvasást tart az Üllői-ut 5. szám alatt levő helyiségében. Az estétet dr. Metzker Józsefnek «Képek az Ur Jézus életéből» című vetített képekkel kísért beszéd sorozatai fogják betölteni. Az első felolvasó-est február 17-én lesz.

* A Damjanich-asztaltársaság a vértanuhalált szenvedett dicső 48-49-es honvédtábornok, Damjanich János születése 100-ik évfordulója alkalmából rendezendő tüneményesség költségeinek javára e hó 20-án, szombaton este, a Ferencvárosi Polgári Körben hangversenyyel egybekötött zárkörű táncmulatságot rendez.

NYILTTÉR.* Vérgyógyítás. Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógy mód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem széthűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógy mód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő infézete van Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt. Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszó Betegeket intézetben kívül is kezel. — Nehéze betegnek legbiztosabb gyógy módja.

Dadogást és minden heszédhibát sikeresen gyógyít SOLT LAJOS tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Halálos ítélet a Kurián. Dán Filemon ponori, torda-aranyosmezei napszámos, lopásért és rablásért nyolc évig ülte a börtönt. Kikerülve a fogságból, még mindig nem javult meg. Tavaly február 16-án ismerkedett meg a nagyenyedi vásáron Motyok Simeon kisbányai földműveléssel s mikor együtt hazafelé igyekeztek, Dán az országúton egyszerre kirántotta revolverét és hátulról nyakszirtzen lötte Motyokot, úgy, hogy az nyomban meghalt. Majd föllejtette ujasát s kirabolta a benne levő 208 koronát. A tordai törvényszék esküdtbirósága tavaly október 15. és 16-án Dán Filemont kötélt állati halálra ítélte. Ma tárgyalta a kir. Kuria Sebestyén Mihály elnökelete alatt a vádlott és védője által bejelentett semmiségi panaszokat. A Kuria rövid tanácskozás után az összes semmiségi panaszokat, mint alaptalanokat visszautasította, hivatalból pedig nem talált semmiségi okot. Ennélfogva a törvényszék halálos ítélete érvényben maradt. Nyomban ezután a tanács tárgyalta a kegyelmi kérvényt. Ennek eseménye azonban titok.

— Kádár Kálmán a bíróság előtt. Kádár Kálmán, a belügyminiszterium volt segédhivatali igazgatójának, aki tudvalevőleg több mint 100.000 koronát sikkasztott az állam pénzéből, büntetőügyében Sárkány vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot, amely annál könnyebben ment, mert a vádlott teljes beismerésben volt. A törvényszék március hó 9-ikére tűzte ki ez ügyben a főtárgyalást.

A megbosult becület. Rácz Liviusz mácsai (Arad megye) görögkeleti lelkész felesége már régebb idő óta folytatott szerelmi viszonyt a helység tanító-jával. Férje ezért néhányszor megfenyítette a bűnös asszonyt s egy ízben nagy felindulásában töviben lemetszette a hülsen feleség haját. Maid nekifogott, hogy levágja az asszony orrát, aki természetesen védekezett. Közben szidta az asszonyt, akinek segélykiáltására Petrinka László rohant a szobába s megakadályozta a pópát vérengzésében. A dulakodásban Rácz 22 sebet ejtett a feleségén, aki 18 hónapig nyomta az ágyat. Az aradi járásbírósa a vádlott pópát súlyos testi sértés vétségében és becület-sértésben mondta ki bűnösnek s ezért a 92. szakasz alkalmazásával 100 korona fő- és 50 korona mellék-büntetésre ítélte. Az ottani törvényszék ez ítéletet helybenhagyta. A kir. Kuria ma Sélly Sándor elnök-lete alatt dr. Weisz Odön védő meghallgatása után megsemmisítette az ítéleteket s vádlottat teljesen felmentette a vád alól, mert az asszony erkölcselen élete folytán a férj örökös igazgatóságban élt s így szabad akarata korlátozva volt.

KÖZGAZDASÁG.

Piller Kálmán ünneplése. A Sáros vármegyei Gazdasági Egyesület február 22-én diszközgyűlést tart, amelyen báró *Ghyllány Imre* főispán át fogja adni *Piller Kálmán*nak, a gazdasági egyesület elnökének a vaskorona-rendet, amelyvel a király legutóbb kitüntette. Utána az egyesület igazgató-választmánya fogja Pillert üdvözölni, este pedig ünnepi vacsorát rendeznek.

A nem okleveles gazdatisztek ügyének rendezése. A gazdatisztek jogviszonyainak szabályozásáról alkotott törvény 25. §-a értelmében kötött birtokokon, amelyek földadója 3000 koronát meghaladja, gazdatiszti s ennél magasabb állásokra képesítés nélküli egyént alkalmazni nem szabad, csakis a földmívelésügyi miniszterium engedélyével. A törvény e rendelkezése ellen a nem okleveles gazdatisztek mozgalmat indítottak. A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének felterjesztésére Tallian Béla földmívelésügyi miniszter elhatározta a kérdés végleges megoldását és pedig olyképpen, hogy megfelelő szakvizsga rendszeresítésével a nem okleveles gazdatiszteknek a gazdatiszti állások elnyeréséhez szükséges képesítés megszerzéséhez módot nyújt. Erre a vizsgára vonatkozó szabályzatnak a tervezetét véleményadás végett most küldte meg a miniszter az O. M. G. E.-nek.

A tervezet szerint a vizsga letételére csak azok a nem okleveles gazdatisztek tarthatnak igényt, akik a törvény életbeléptetése előtti (1901. május 1.) időből legalább 5 évi szolgálatot tudnak igazolni s akik a vizsga letételére 1904. évi augusztus 31-éig engedélyt kérnek. A vizsga anyagát mindazon, a gyakorlati gazdálkodás körébe vágó szakkérdések képezik, amelyek ismeretét egy okszerűen kezelt gazdaságban működő gazdatisztól meg lehet követelni. E vizsga anyaga eszerint növénytermelés, állattenyésztés, jószágkezelés és berendezés keretébe vágó kérdések. A vizsgáló bizottság áll: a gazdasági tanintézet igazgatójának elnöke alatt az illető tanszék tanáraiból és három gyakorlati gazdából. Egyes tárgyakból nem osztályoznak, csupán a vizsga eredményes, vagy eredménytelen letételét konstatálják szavazás útján; a határozat ellen felebbezésnek helye nincs. A vizsga nem nyilvánítható. Jó eredmény esetén a vizsgázó megfelelő bizonyítványt kap. Az O. M. G. E. irodalmi és tanügyi szakosztálya folyó hó 20-án tartandó ülésében foglalkozik a tervezettel s teszi meg arra észrevételeit.

Állattenyésztési egyesületek és szövetkezetek. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának február hó 18-án délután 6 órakor tartandó ülésén *Ujhelyi Imre* gazdasági akadémiai tanár előadást tart az állattenyésztési egyesületek és szövetkezetek létesítéséről s e tárgyban javaslatot terjeszt elő. Az ülésen a földmívelési miniszter, ugyszintén az összes gazdasági egyesületek képviselve lesznek.

Elmaradt kiállítás. Sopronból jelentik: Hieronymi kereskedelmi miniszter leiratot intézett *Széchényi Emil* grófhoz, Sopron megye főispánjához, mely tudomására hozza, hogy az ország pangó gazdasági viszonyai miatt a tervezett mezőgazdasági kiállítás-hoz az államsegélyt nem folyósíthatja. A kiállítás emiatt elmarad.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 12.000 métermássa 20 fillérrel olcsóbb áron.

Készárúszlet.

Buza:

Tiszavidéki: 500 mm. 81 k. 9.15 korona, 1300 mm. 80.5 k. 9.15 korona, 100 mm. 80.5 k. 8.95 korona, 600 mm. 80.5 k. 9. — korona, 800 mm. 80 k. 9.15 korona, 100 mm. 80 k. 9.15 korona, 150 mm. 80 k. 9.10 korona, 350 mm. 79 k. 9.02.5 korona, 100 mm. 78.5 k. 8.75 korona.

H.-M.-Vásárhelyi: 4000 mm. 78.5 k. 8.97.5 korona.

Pestmegyevidéki: 700 mm. 78 k. 9.02.5 korona, 300 mm. 78 k. 8.85 korona.

Hartai: 100 mm. 76 k. 8.95 korona.

Szerb: 3000 mm. 76 k. 8.40 korona.

Rozs: 300 mm. 6.85 korona, 200 mm. 6.85 korona.

Zab: 100 mm. 6.15 korona, 100 mm. 6. — korona.

Tengeri: 500 mm. 5.65 korona, 100 mm. 5.60 korona.

Érték-tőzsde.

Kedvezőtlen külpolitikai jelentések deprimálólág hatottak s az árfolyamok már az előtőzsdén hanyatlottak. Délben arra a hírre, hogy a külföldi börzéken ismét nyugodtabb a hangulat, átmenetileg csekély javulás állott be. A déli zárlat azonban gyengébb volt.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Osztrák hitel	634.75	635. —	638. —	—
Magyar hitel	746. —	748.50	747.50	—
4% koronajáradék	97.10	97.10	97.10	—
Leszámitolóbank	440.50	442. —	442. —	—
Jelzálogbank részv.	502. —	503. —	503. —	—
Rimamurányi	457. —	457. —	457. —	—
Allamvasut	634.50	635.75	635.50	—
Városi villamos	314.50	315. —	315. —	—
Budapesti Közuti	583. —	587. —	585. —	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	634. —	—	—	—
Magyar hitelrészv.	744. —	—	—	—
4% koronajáradék	97.10	—	—	—
Leszámitolóbank	440. —	—	—	—
Jelzálogbank részv.	502.50	—	—	—
Rimamurányi	456. —	—	—	—
Allamvasut	633. —	—	—	—
Városi villamos	312. —	—	—	—
Budapesti Közuti	585. —	—	—	—

REGÉNY-CSARNOK.

Gáspár Mózes.

Irt: Jakab Ödön. (2)

És a tehén a Gáspár Mózesé lett, aki hamarosan lefizette a pénzt s igyekezett minél előbb elköltözni onnan.

Az emberek csufondárosan lármáztak utána, a jajveszékélő asszony pedig váltig átkozódott: — Ezzel a tehénnel verje meg a boszuálló Isten!

Persze könnyű átkozódni, de annál nehezebb valami számbavehető fogamatját is látni az átoknak.

Gáspár Mózes éppen azért nem is igen sokat adott az eféle dolgokra. A kesergő asszony átkait olyan közömbösen hallgatta, mint a haszontalan dongózugást, mely a mezőn néha az ember füle mellett elesap. Mert hát utóvégre is őt arra a tehénre a törvény rászabadította s punktum! Annak pedig lityet hány, hogy az emberek mit beszélnek róla. Hadd beszéljenek! Egy-két nap alatt annak is vége lesz. Aztán ugy elfelejtődik ez a história, mintha soha meg se történt volna.

Másnap reggel egész nyugodtan el is indult a tehénnel a makfalvi vásárra, mely szerencsére éppen most kezdődött. Mikor utra kelt, nem érzett sem lelkifurdalást, sem kedvetlenséget. Sőt jókedvűen nyomott egy barackot a fia fejére, amint elbucszott tőle.

Mindössze annyit tett, hogy a tehénét nem hajtotta végig a falu közt, hanem a kertek mögött került fel vele a gegesi utra. Mégis restelte volna, hogy azzal a tehénnel lássák a faluban s valaki esetleg még rákiabáljon.

Ugy látszott, hogy Gáspár uramra az Isten nem nehezelt, mert alig állott ott egy rövid fél

órát, mikor egy etédi ember erősen kerülgetni kezdé a tehénét. Meg-megnógatta a pálcájával s figyelmesen nézte a járását; megtapogatta a tőgyét, hogy fejés közben vajjon nem szokott-e rugni? — azután a fogait vizsgálgatta sorra, majd a szeméi felé legyezett kezével, hogy a látásában nincs-e valami hiba? Mivel pedig a tehén minden tekintetben örvendetesen állotta a próbát, az etédi ember a gazdához fordult:

— Hogy ez a tehén?

— Nyolcvan.

— Hetven is sok!

— Nyolcvan is kevés!

— Hibás a hátulja.

— Már pedig az elejét anélkül nem adom.

Addig okoskodtak, addig vitatkoztak, hogy a vége mégis csak vásár lett. A vevő szépen leszámolt hetvenöt forintot.

Gáspár Mózes boldogan kötötte a pénzt a zsebkendő csücskébe. Tiszta nyereség: szinte negyven forint.

Elment a sátrak közé s vett a kedves rajkójának egy csomó vásárfiát. Hadd legyen szegénykének! Van miből.

Később jól beborozott a lacikonyhában s ugy indult el haza, nagy, virágos kedvvel.

Az uton a nyári nap forrósága még jobban a fejébe hajtotta az italt. Rogyadozó, tántorgó léptekkel szötte keresztül-kasul a széles országut s a jövő-menő szekerek több ízben majdnem eltaposták. Ugy sietett, hogy az izzadság talpig fűröszötte s mégis alig-alig haladott valamit.

Szerencsére egy szomszédfalusi szekér utolérte. Azzal megegyezett, hogy vigye őt is haza.

Ott a szekérben már egészen kellemesen ment neki a világ folyása. Kényelmesen szunyókált a hátulsó, jó puha ülésen s világosabb perceiben hol dudorászott, hol meg a kis fiával diskurált magában.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1904 február hó 18-án.

M. kir. Operaház.

Orfeusz.

Opera 4 szakaszban. Zenéjét szerette: Gluck Kristóf. Utána:

A csavargó és a királyleány.

Opera 1 felvonásban. Zenéjét szerette: Poldini Ede. Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.

Egyenlőség.

Fantazia 4 felv. Irt: Barrie J. M. Kezdeté 7 órakor.

Népszínház.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

Blaha Lujza vendégfelléptével. Ifjúsági előadás.

Menyecskek.

Három egy felvonásos népszínmű dalokkal. Irt: György. Kezdeté fél 3 órakor.

Este rendez helyárrakkal:

Katinka grófnő.

Nagy operett 3 felvonásban, előjátékkal. Irt: Jenő. Zenéjét szerzte: Hávos Iván. Kezdeté fél 8 órakor.

Schottola Ernő A rugyantagartás meghonosítója Budapest, VI., Andrássy-ut 2. Legjobb minőségű gummitömlők kerti feoskendezésre árjegyzék ingyen.

Párisi Divatu Filz Cilinderek

kizárólag a

Kalap Királynál kaphatók

Budapest, Kossuth Lajos-utca

(Klotild Palota).

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerinti megrendésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök. 102

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1904 február 18-án.

Vigszínház.

Az erény utjai.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Flers és Caillavet. Kezdeté fél 8 órakor.

Király színház.

A fecskék.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerző: K. M. J. Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia.

Délután rendez helyárrakkal:

Jóteknycélú előadása napközi otthon javára.

Az éjjeli nap országa.

Norvégia természeti csodái. Száz színesen vetített és 22 mozgófényképpel. Írta: Ráth István.

Utána:

A lánc.

Három felvonásban 200 képpel s 24 mozgófényképpel. Írta: Pekár Gyula. A mű történelmi zenéjét feldolgozta: Kern Aurél.

Végül:

Hangverseny.

Kezdeté 8 órakor.

Este rendez helyárrakkal:

Dalmácia.

170 színesen vetített képpel 15 mozgófényképpel és eredeti dalokkal. Írta: Báró Havassy Rezső. Kezdeté fél 8 órakor.

Phonograph!!!

legszebb mulatság, tiszta, szép hanggal, érteimes előadással

Kellner és Steiner

Király-utca 58. szám.

Képviseleők kerestetnek. (2020)

KEMENY és TÁRSA

Betéti-Társaság, kereskedelmi tudakozó-intézet

Alapítva ott 1888. Telefon 21-54.

Budapest, Podmaniczky-utca 39. sz.

5 kor.-ért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 darab) kevéssé megsérült, finom, enyhe (2029)

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona-, ibolya-, rezeda-, jácmin- és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvetel küldi:

Scheffer, Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3.

Brázay-féle

sósorszesz.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

Hirdetéseket

felvesz a

„Magyarság”

kiadóhivatala

Szentkirályi-u. 28.

és a fiúkiadóhivatal

VIII., Kerepesi-ut 20.

90 kr.

Minden órajavítás arany, ezüst és drágakő beváltás a legmagasabb árban **Schiller Izsó** IV., Királyi Pál-utca 12. sz.

Első Magyar Fűzőipar

Budapest, Andrássy-ut 11.

Legnagyobb raktár bel- és külföldi fűzőkben a legegyszerűbbtől a legfinomabb hivitelig

2 koronától 30 koronáig.

Megrendelések mérték szerint 24 óra alatt. Képes árjegyzéket és mértékutast díjmentesen.

En gros árak, tehát legelőször beszerzési forrás.

Felhívás!

Van szerencsém a t. uri közönséget értesíteni, hogy külföldi gyapjuszövet bevásárlásomról visszaérkeztem. Hol alkalmam volt nagy mennyiségű valódi angol gyapjuszöveteket mérsékelt ártért megvásárolni, ennél fogva készítek mérték után, mintaszerűen berendezett férfiszabó termemben a legfinomabb gyapju szövetekből egy teljes tavaszi férföltönyt

15 forintért

elegánsan elkészítve fekete, sötétkék, barna, drapp vagy szürke színekben.

Miután csak ezen egy szabott ár van, az uri közönség teljes biza ommal tehet egy próbarendelményt régi jó hírnévnek örvendő cégemnél.

Miután előre áthatólag a készlet ezen finom gyapju szövetekből sokáig nem tart, ennél fogva kérem a t. vidéki megrendelő közönséget, hogy az esetleges rendelést minél előbb tegyék meg.

A megrendések 4-5 nap alatt készülnek el és 10 forint utánvét mellett szállítanak és a tenmaradó 5 forint 8 hónap múlva fizetendő. Ezen fizetési feltételt azért teszem, hogy ezen idő alatt a t. rendelők meggyőződjenek a szövet kitűnő minőségéről és az öltöny tartós elkészítéséről. A rendelésnél kérem a szövet színét megnevezni.

Vidékre: mértéknek elegendő az alanti mértékutastást kitölteni, vagy egy viselt ruha beküldése.

Minták a nagy költség miatt nem küldetnek.

Lichtmann Sándor

férfiszabómester

BUDAPEST

VII./VI., Rottenbiller-u. 4/B sz.

A kabát számára	Cm.
Háthozsaja a gallérvarrástól kezdve	
Ujjahozsaja a hát ujjavarrásától a manchettségig	
Mellbőség (a mellnyén át) a hóna alatt a mellén és hálan át mérve	
A nadrág számára	Cm.
Belső nadrág hossza a lábközvarrástól egészen a cipő sarkáig mérve	
Mellénymérték szükségtelen	

Olesó KÁVÉ ÉS TEA

ÁRAK:

1 kl. Háztartási	frt 1.20
1 " Portorico	" 1.30
1 " Portorico	" 1.50
1 " Kuba (finom)	" 1.70
1 " Kuba (legfinomabb)	" 1.90
1 " Gyöngy (finom)	" 1.50
1 " Mocca	" 1.40
1 " Mocca (legfinomabb)	" 1.60
1 " Arany Jáva	" 1.40
1 " Arany Jáva (igen finom)	" 1.60

Különösen ajánlom naponta frissen pörkölt kávéimat

1 kl. Vegyes pörkölt kávé	frt 1.40
1 " Finom pörkölt	" 1.60
1 " Kuba pörkölt	" 1.90

Kávéhoz csomagolható:

1/2 kl. Mandarin es. kev.	frt 1.60
1/2 " Mandarin es. kev.	" 1.35
1/2 " Háztartási	" 1.25
1/2 " Háztartási	" 1.65
1 csomag törmelék	" 1.30

4 1/2 kilós postaszakná (melyben több fajta is küldhető) mac a vidékre is teljesen bérmentve és eivámolva küld

Balogh László

kávé- és tea-kiviteli üzlete BUDAPEST.

Főszlet és iroda: (200)

VII., Rottenbiller-utca 12. szám.

BÜTOROK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók ugy készpénzért, mint részletfizetésre **EHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknek Budapest, VI., Teréz-körut 3. (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

A „HARISNYAKIRÁLY”

budapesti üzlete kizárólag Teréz-körut 2. szám a. Elismert legjobb harisnyák.

Feltétlen szabott és olcsó árak — Feltétlen szabott és olcsó árak

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontokra ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyegget beküldi. Ha valaki körültekintőbb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegyet felül még 40 fillérrel küldendő.

Méhésztársaknak

Gyakorlati Méhészkönyvet egy koronáért küldök. — Kovács Sándor méhésztárs. Baranya-Csuzan.

Két kis

Singer varrógép olcsón eladó. Izabella-tér 3. Habán.

Alapos oktatást

a francia, angol, olasz, magyar és német nyelvben (társalgás, nyelvtan, irodalom, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. — Kitűnő ajánlatok. Kiváló jó módszer.

Törlesztéses készpénz-kölcsönt

földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, házfűtések, telkek stb. továbbá környékbeli ingatlanok II. és III-ik tételére 4-7% c-os kamattal, mellette személyhitelt kezessé és kezessé nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akácfa-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszbélyeg küldendő.

Egy villa

szabad kézből eladó Rákosszent-Mihály, Lajos-u. 396.

Eladó egy négyes

cséplőgarnitúra, egy fűkaszáló gyűjtővel Fazekas Jánosnál, Krasznán.

Cimbalom

kitűnő hangu pedálos, olcsón eladó. Cim: Maros-utca 5. Buda.

Pénzkölcsönt!

Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal a törke is törlesztve lesz s adós hármikor felmondhat, a pénztörlesztés azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon Grünsfeld S.-hez Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint

heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat

fehértanú stb. veszek legmagasabb áron. Singer, Lujza-utca 15. 902

Függönyök

felrakását, diványokat, fotelekat, matracokat, ablakpárnákat olcsón elkészítik háznál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos

uri és női cipész mester Budapest, Teréz-körút 32. Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipők-ből a legolcsóbb árban. — Mértékszerű megrendelések jutányos árban és pontosan eszközöltenek.

Jelszó: pártoljuk a hazai ipart!

Orlik András

cipész-mester Budapest, VII., Csömöri-ut 22. Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült uri-, női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Női-cipők 2, 2-50, 4, 4-50 és 5 frt. Gyermek-cipők 1 frt 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerű megrendelések a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban számítatnak. Javítások gyorsan s fontosan eszközöltenek.

Gyermek és női ruha

készítését olcsón elvállalom Logódy-u. 104. ajtó 5. Buda.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

SZELLO R. saját készítményű uri-, női- és gyermek cipő-raktára Budapest, Csömöri-ut 12. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.) Mértékszerű megrendelések pontosan készíttetnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek. Javítások elfogadhatnak.

DRESZMANN KAROLY

BUDAPEST borotva homorú-készítődő villanyborotva. — Különleges selym-üzlet borbély- és fodrászati-cikkeket. — Nagy raktár angol és svéd borotvákban. — Iroda és forgalmi helyiség: VII. Rottenhiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort

és kártyos munkákat részletezésre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen

közvetítetek mindent a világon! válaszbélyegyet kérek. «Telegdi» Marosludason.

Alapos oktatást

a francia-, angol-, olasz-, magyar- és német-nyelvben (nyelvtan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. Kitűnő referenciák. VII. Erzsébet-körút 58. sz., II. emelet 13. ajtó.

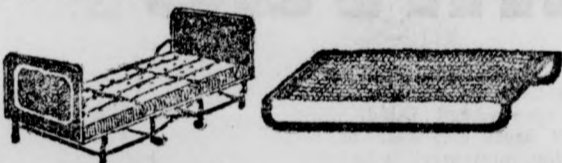
Dijtalanul

meglátogatok kezesség nélküli kölcsönüggyekben önálló, hitelképes egyéneket diszkrét gyorsabb lebonyolítás céljából. Ajánlatok — állás, foglalkozás megjelölésével — Alvinczy Sz. Képiró-utca 11. küldendők. Válaszbélyeg.

Bloch S.

okl. tan- és gyakorló-könyvelő. Erzsébet-körút 58, képez felnőtteket a magas m. kir. minisztérium engedély alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levelbeli megjelöléssel a könyvvitel.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEGOCSÓBB. PÁP PÁP PÁP

ÖSSZEHAJTHATÓ VASÁGY 3 KIVETHETŐ MATRACGAL 10 FT. ÍACÉLSODRONY 10 FT. AGYBETÉT 5 FT.

GICHNER JÁNOS

paplan, matrac és kártyosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150 Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem tetsző árú kicseréltenek, vagy a pénz visszaadatik.

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház. Olcsó, szolid árak! Pontos kiszolgálás! Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruház. Magyar gyártmány! **ASZÓDI S. * és TÁRSA** férőszabó-mester. VIII., Kerepesi-ut 41. (Adria-szálló épület.) Nagy választék angol és francia divatelmékben. Mérték szerinti megrendeléseket az általánosan elismert 14 frt árakban a legújabb divatelmékből készíttetnek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek. 162

Budapest legnagyobb szőrme bevásárlási forrása. Oriási raktár divatos Szukunsk Sztyóla gallérokban. Viszont-eladóknak ritka alkalom. **TSUK MIKSANAL,** ANDRÁSSY-UT 31. SZ. KIRÁLY-UTCA 38. SZ.

Elegáns női ruhákat

készítetek saját műtermében mérték után 15 és 18 frt-ért. A 18 frtos ruhák 2 frt 50 kros divatszövetből készíttetnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformalj és Paletó, a téli divat díszre 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Szalontóittek 18-20 frt és feljebb. Téli kabátok és Paletok, finom fekete posztóból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — P. nyolc flanel vagy barchetből 3 frt 50 kr., 4 frt 50 kr. — Inghlounok flanel vagy barchetből 90 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr. — Divat ingbluzok atlasz flanelből 1 frt 90 kr., 2 frt 20. — Finom kocka és sávos szövetekből 1,60-1,90 frt, 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések lelkismeretesen eszközöltenek. Mérték megadás felsőbőség, alsóbőség, ujjá hossza vagy egy jól álló derékes aljhozsza beküldendő.

BRUCK ZSIGMOND

CSENGERY-UTCA 35. Andrássy-ut 61. sarok.

Személyhitelt, olcsó (törlesztéses) havi vagy negyedévi részlettörlesztésre ajánl katonatiszteknek, huszársági övédekra (3) haz- és földtulajdonosoknak (esetleg II. helyre is), hivatalnokok és kereskedőknek, iparosoknak, esetleg kezesség nélkül is gyorsan, és diszkrétan. **BALASSA ÁRPAD** bankbizományi irodája (201) Budapest, Csengery-utca 47. szám. Telefon. Válaszbélyeg

Az egyedül létező valódi angol **SZÉPÍTŐSZER** a Balassa-féle valódi angol **UGORKA-TEJ,** mely azonnal eltávolít minden szepőt, májfoltot, pattanást, borotvát (mitesszer) stb. és az arcnak friss bőszegeli, hatátságot kölcsönöz. Egy üveg ára 2 K, ehhez Ugorka-szappan 1 K, poudro 2 K. **Balassa Kornél** Gyógy-üzlet Budapest, Erzsébetfalva, szőlő-utca 12. Kapható minden gyógyszerüzletben, Főraktár Budapeston: Török József gyógyszerüzletben, Király-u. 12. és Andrássy-ut 28.

Figyelem! Gépünk új kezelésmódot nyújt akként, hogy minden vendék, ki 12 forintot meghaladó rendelésmennyit tesz, a saját árképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen készíttetünk. Gépünk kivételben 60 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltséggel, 1 frt 50 krt számítunk. **Az ipar 12** forint! darab összevontukható vasúgy asztal-sodrony-betéttel, 3-réti matracgal és terítővel. **csodája! 12** forint! 50 krajcár egy darab selyempaplan fodorral és zaabbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú. Megrendelhető csakis **GICHNER ÜSTVÉREK** BUDAPEST, Muzoum-körút 27. Pa-lan- és matragyár, szőnyeg- és vasbutoraktár. Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

Werndl-fegyverek katonai puskaművesek által kipróbálva majdnem új állapotban

Gyalogsági fegyver	K 5.— 7.— 10.—
Rövid gyalogsági fegyver	K 8.— 12.— 15.—
Lovassági karabély	K 14.— 16.— 20.—
Lovassági karabély egészen új	K 25.— 30.— 40.—
Töltények darabja	K —, 10 —, 10 —, 10
Fegyverszij darabja	K 1.— 2.— 3.—
Szurony hüvellyel darabja	K —,60 1.— 1,50
Lefauchaux revolver	K 4.— 6.— 8.—
Buldog revolver	K 6.— 8.— 10.—
Revolver táska	K 3.— 4.— 5.—

Fegyverünkért jótállást vállalunk. Ar meg nem jelölés esetén közép minőségű fegyvereket küldünk. **Tiller Mór és Társa** cs. és kir. udv. szállítók egyenruházati intézete Bud pest, IV. Váci-utca 35. sz.

Budapestre utazók becses figyelmébe! **FOGAK 2 forinttól** és teljes fogsorokat rágásra beilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolítása nélkül. Elkört és nem jól illő fogsorok javítása 2 óra alatt 1 frttől. Amerikai fogmüterm tulajdonos **Kovács I. Károly-körút 9.** (Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8. Található: reggel 9-től délután 6-ig. — Vasár- és ünnepnapokon is. Nyomatott a «Stephaneum» kőirógépén Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.